

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 17 december 2013

Ärende 9

Avslutade från Jobbtorg Stockholm med avslutsorsak "okänd"

Förvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner rapporten

Charlotte Svensson
Arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
Utvecklingschef

Helene Bengtson
Avdelningschef

Sammanfattning

Arbetsmarknadsförvaltningen följer regelbundet varje månad upp resultaten från Jobbtorg Stockholm. Uppföljningen bygger på det underlag som staden förfogar över genom uppföljningssystemet FLAI där jobbtorgens aspiranter följs upp, samt paraplysystemet där behovet av försörjningsstöd följs regelbundet. För att få en fördjupad bild av hur det går för aspiranter från Jobbtorg Stockholm över tid gav förvaltningen ett uppdrag till Sweco Eurofutures att beställa uppgifter från SCB och göra en analys av detta. Ett skäl var att få en klarare bild av gruppen som avslutas från Jobbtorg Stockholm med avslutsorsak okänd. Samtidigt skulle analysen också omfatta hur det går över tid för de aspiranter som avslutas med kända avslutsorsaker.

Mot bakgrund av att SCB:s statistik är starkt eftersläpande var det inte möjligt att få fram siffror senare än 2011. För att få en bild av aspiranternas situation ett år efter avslut grundar sig analysen således på aspiranter inskrivna på Jobbtorg Stockholm 2008 - 2010. Då Jobbtorg Stockholm startade 2008 ger analysen således

en tidig bild från verksamhetens tre första verksamhetsår. Det är svårt att veta hur representativ denna bild är för situationen idag då verksamheten vid Jobbtorg Stockholm på ett omfattande sätt utvecklats och omstrukturerats sedan 2010.

Analysen visar att huvuddelen av de aspiranter som avslutas till arbete och till subventionerat arbete har en god etableringsgrad även över tid. Detta trots att ingången på arbetsmarknaden för många går över mer osäkra etableringsformer och innebär perioder av arbetslöshet även efter att man lämnat Jobbtorg Stockholm.

Gruppen som avslutas med avslutsorsak okänd har en lägre etableringsgrad och återkommer i betydligt högre utsträckning till Jobbtorg Stockholm. Även gruppen som avslutas till program inom arbetsförmedlingen har en betydligt lägre etableringsgrad året efter avslut.

Gruppen som avslutas till studier studerar fortsatt i hög grad året efter avslut men återkommer över tid i högre utsträckning till Jobbtorg Stockholm än de som avslutas till arbete. Här finns behov av ytterligare analys för att värdera på vilket sätt studier påverkar etableringsgraden på sikt för jobbtorgens aspiranter.

Bakgrund

Jobbtorg Stockholms uppdrag är att fler Stockholmare ska gå från bidrag till arbete eller till studier. Resultatet mäts i huvudsak på två sätt: *andel avslutade av samtliga inskrivna exklusive återremitterade* samt *andelen avslutade som inte längre är beroende av försörjningsstöd*. En aspirant avslutas när han/hon inte längre är beroende av försörjningsstöd för sin försörjning. En del kan dock fortfarande ha kompletterande försörjningsstöd även efter att de fått arbete om lönen inte täcker hushållets försörjning.

Jobbtorg Stockholm gör månadsvisa uppföljningar som omfattar antal inskrivna, nyinskrivna och avslutade varje månad. Uppföljningen kan brytas ner på lokalt jobbtorg, på remitterande stadsdelsnämnd, på delgrupper som ungdomar, målgruppen resurs och även nyanlända. Uppföljningen grundar sig på jobbtorgens registrering i uppföljningssystemet FLAI som inrättades i staden samtidigt som Jobbtorg Stockholm startade. Uppgifter från FLAI samkörs varje månad med uppgifter från paraplysystemet som mäter behovet av försörjningsstöd i staden.

Huvudresultatet *avslutade exklusive återremitterade* kan brytas ner i följande avslutsorsaker: arbete, subventionerat arbete, studier, övrigt och okänd. Gruppen ”övrigt” omfattar orsaker som flytt till annan kommun, föräldraledig och liknande avslutsorsaker. Avslutsorsak okänd innebär att aspiranten inte längre kommer till Jobbtorg Stockholm och inte längre uppbär försörjningsstöd men där anledningen till detta är okänd.

För att följa resultat över tid – det vill säga varaktigheten i resultaten, mäter Jobbtorg Stockholm regelbundet aspiranternas behov av försörjningsstöd 3, 6, 12 och 18 månader efter avslut. Denna uppföljning har visat att ca 80 % av aspiranterna som avslutas fortfarande är oberoende av försörjningsstöd från staden 12 månader efter avslut från Jobbtorg Stockholm. Staden har således en god uppfattning om resultaten mätt på detta sätt.

För att komplettera den regelbundna uppföljningen har förvaltningen under åren givit Sweco Eurofutures återkommande uppdrag att djupdyka i olika frågeställningar som presenterats i särskilda rapporter. Dessa rapporter har gett en fördjupad bild av resultat till exempel för olika jobbtorg och för olika målgrupper.

Utifrån befintlig statistik har staden dock ingen möjlighet att på egen hand få fram uppgifter på hur det går för aspiranterna över tid på annat sätt än att aspiranten inte längre behöver försörjningsstöd från staden. För att få en bild av detta gav Arbetsmarknadsförvaltningen därför Sweco Eurofutures i uppdrag att göra en sådan analys utifrån underlag som beställts särskilt från SCB. Ett skäl till detta var att få en klarare bild av gruppen som avslutas med avslutsorsaken okänd. Samtidigt gav analysen möjlighet att även följa upp hur det går för övriga aspiranter som avslutats från Jobbtorg Stockholm.

Analysen har omfattat aspiranter inskrivna någon gång under åren 2008-2010 och analyserar aspiranternas situation fram till och med 2011. Statistik från SCB:s olika register är eftersläpande och gav vid analystillfället inte möjlighet att följa resultat längre än till och med 2011. Då Jobbtorg Stockholm startade 2008 ger analysen således en tidig bild från verksamhetens tre första verksamhetsår. Det är svårt att veta hur representativ denna bild är för situationen idag då verksamheten vid Jobbtorg Stockholm på ett omfattande sätt utvecklats och sedan 2010. Resultaten av analysen presenteras i rapporten *Avslutade från Jobbtorg Stockholm med avslutsorsak ”okänd”* som överlämnades till förvaltningen hösten 2013.

Sammanfattande resultat med förvaltningens kommentarer

Analysen i rapporten fokuserar på aspiranternas situation ett år efter avslut från Jobbtorg Stockholm. Uppföljningen omfattar sammanlagt 15 620 aspiranter varav 2 670 aspiranter (16 %) avslutats med avslutsorsak ”okänd”.

Aspiranternas etableringsgrad på arbetsmarknaden är ett centralt mått i uppföljningen men även andra mått studeras som t ex arbetslöshet, förvärvsinkomst och eventuell ohälsa. För att definieras som *etablerad* i detta sammanhang krävs

- Arbetsinkomst på minst 169 500 kronor
- Sysselsatt enligt sysselsättningsregistrets definition (november månad)
- Inga händelser som indikerar arbetslöshet och inga händelser som indikerar arbetsmarknadspolitiska åtgärder som inte är att betrakta som sysselsättning.

Därutöver redovisar rapporten andel med en *osäker ställning på arbetsmarknaden* som innebär något lägre inkomst eller förekomst av arbetslöshet under året samt *svag ställning på arbetsmarknaden* där arbetsinkomsten är ytterligare lägre eller förekomst av arbetslöshet överstigande 274 dagar.

Rapporten definierar etablerade, studerande och personer med osäker ställning på arbetsmarknaden som de grupper som kan anses ha ett gott resultat vid uppföljningen.

Generellt gäller att etableringsgraden förstärks något över tid för de som avslutats. Detta gäller dock inte gruppen som avslutas till subventionerat arbete eller till studier.

Hur gick det för aspiranterna?

Rapporten visar att av de aspiranter som avslutas från Jobbtorg Stockholm med *avslutsorsak arbete eller subventionerat arbete* så är det endast 10 % som står helt utanför arbetsmarknaden ett år efter avslut från Jobbtorg Stockholm. Närmare 90 % hade registrerad förvärvsinkomst året efter avslut. Detta betraktar förvaltningen som ett positivt besked. En del har dock en osäker ställning på arbetsmarknaden och omkring 30 % har en svag ställning vilket speglar att vikariat eller andra former av tillfälliga anställningar är det första steget in på eller tillbaka till arbetsmarknaden för många som stått utanför arbetsmarknaden mer än en kortare tid. En del har perioder av kortare eller längre arbetslöshet även efter att de skrivits ut från Jobbtorg Stockholm.

Första året efter avslut är det dock ca 80 % som är helt oberoende av försörjningsstöd. Även sett över en treårsperiod är resultatet relativt stabilt då det är 70 % som aldrig behövt söka försörjningsstöd 3 år efter avslut.

De som avslutas med avslutsorsak *okänd* är etablerade i lägre omfattning än de som avslutats till arbete eller studier. 40 % står utanför arbetsmarknaden åter efter avslut. 46 % av de med avslutsorsak ”okänd” 2008 hade 2011 återkommit minst en gång till Jobbtorg Stockholm. Personer med avslutsorsak *okänd* återkommer också till Jobbtorg Stockholm i högre grad vilket tyder på att många i gruppen behöver försörjningsstöd under kortare men återkommande perioder. Det kan alltså handla om personer som i hög grad går ut och in på arbetsmarknaden. I gruppen kan många andra undergrupper dölja sig som t ex personer som inte vill/orkar leva upp till de krav som ställs på arbetssökande eller personer som arbetar utan att deklarerat förvärvsinkomst och därför inte finns i SCB:s register.

De med avslutsorsak ”okänd” är den grupp av de avslutade som i högst utsträckning lever ”utanför samhället” – det vill säga som helt saknar egen registrerad inkomst, inte är arbetssökande och heller inte får ersättningar från trygghetssystemen. I denna grupp torde en del leva utanför samhället i reell mening medan andra kan antas arbeta utan att redovisa arbetsinkomst.

Den grupp aspiranter som skrivits ut från Jobbtorg Stockholm för att de skrivits in i AF-program står till 60 procent fortfarande helt utanför arbetsmarknaden året efter avslut. De flesta i denna grupp har skrivits ut från Jobbtorg Stockholm och in i arbetsförmedlingens Jobb- och utvecklingsgaranti. Resultaten för denna grupp stämmer med resultaten totalt för dem som skrivits in i Jobb- och utvecklingsgarantin. Många av dem har varit länge arbetslösa och har stora svårigheter att återinträda på arbetsmarknaden.

Gruppen som avslutas till *studier* har av naturliga skäl en lägre etableringsgrad på arbetsmarknaden året efter att de lämnat Jobbtorg Stockholm. De flesta studerar fortfarande året efter avslut. Gruppen har dock också en lägre etableringsgrad över tid. Det kan betyda att när studierna är avslutade återgår en del till arbetslöshet. En relativt stor grupp av de som avslutas till studier återkommer till Jobbtorg Stockholm om man ser över en längre period. Av de som avslutades till studier 2008 har närmare 50 % återkommit till Jobbtorg Stockholm någon gång fram till 2011.

I gruppen som avslutas med avslutsorsak *övrigt* har ca 60 % någon form av etableringsgrad året efter avslut. En delgrupp i avslutsgruppen ”övrigt” är gruppen som flyttat från staden. Denna grupp redovisas separat och i gruppen är 80 % fortsatt beroende av försörjningsstöd i sin nya kommun.

Utöver denna övergripande redovisning redovisar rapporten ett antal delmått kopplade till begreppet etableringsgrad som t ex behovet av ekonomiskt bistånd, arbetslöshet och ohälsa. Den generella bilden som redovisas ovan kvarstår dock.

Avslutande kommentarer

Förvaltningen bedömer att analysen ger en god övergripande bild av hur det gick för de aspiranter som varit inskrivna vid Jobbtorg Stockholm 2008-2010 efter att de lämnat jobbtorgen. Då Jobbtorg Stockholm startade 2008 ger analysen dock en bild från verksamhetens tre första verksamhetsår. Det är som nämnts tidigare i rapporten däremot svårt att veta hur representativ denna bild är för situationen idag då verksamheten vid Jobbtorg Stockholm förändrats och utvecklats på många olika sätt sedan 2010. Detta har med största sannolikhet påverkat resultaten för aspiranterna över tid. Vissa resultat i rapporten behöver analyseras vidare. Det gäller t ex på vilket sätt studier bidrar till etableringen på längre sikt för jobbtorgens aspiranter.

Mot bakgrund av att statistik av den typ som presenteras i rapporten är starkt eftersläpande är det även fortsättningsvis behovet av försörjningsstöd som är det säkraste måttet och som ger den mest dagsaktuella bilden avseende Jobbtorg Stockholms resultat utifrån jobbtorgens uppdrag att fler stockholmare ska gå från bidrag till arbete eller studier. Med detta mått kan resultaten följas kontinuerligt då det bygger på de uppgifter staden själv förfogar över. Då måttet är detsamma från år till år skapar det också jämförbarhet över tid och en möjlighet att analysera om resultaten förbättras eller försämras. Hittills har resultaten glädjande nog förbättrats stadigt. Förvaltningen anser dock att den ordinarie resultatredovisningen även fortsättningsvis bör kompletteras med djupdykningar av olika slag på samma sätt som skett hittills för att nämnden ska få en bredare bild av verksamhetens resultat.

Bilaga:

Rapporten: ”Avslutade från Jobbtorg Stockholm med avslutsorsak ”okänd”.